

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 K. 50 f. — Egyes szám ára 20 fillér.
 (Folyóirat) Hármasbásos petit-sor egyszeri hirdetés 30 fillér; több soros hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

□ Szerkesztőség és kiadóhivatal: □
 KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen
 Fő-utca 59. sz.

A vasárnapi korcsmaszünnet.

Sárosvármegye törvényhatósága legutolsó közgyűlésén egyhangú határozattal csatlakozott Zólyomvármegye azon átiratához, a melyben a korcsmáknak vasárnaponként való zárvatartását kéri az országgyűléstől. Törvényhatóságunknak ez a határozata egészen természetes. Más határozatot nem hozhatott volna ez a testület, ha csak némileg is törődik a nép jólétével. Hiszen eléggé köztudomású az, hogy a mi sárosi tót népünknel is a vasárnapi munkaszünnet majdnem az egyedüli alkalom a korcsmázásra. Míg hétköznapokon csak itt-ott lézeng egy-egy megrögzött alkoholista a korcsmában, addig vasárnaponként minden falunak korcsmája tömve van. Folyik ilyenkor a bor, sör és főleg a pálinka. Itt megy tönkre falusi népünk szellemileg, testileg — és anyagilag.

Sajnos, nincs sok reménye senkinek ahhoz, hogy országos törvényhozásunk rövid időn belül elhatározná a teljes vasárnapi korcsmazárlatot. A mikor pénzügyeink vezetői folytonosan új és új bevételi források, mindig újabb és újabb monopoliумok után kutatnak, ugyanakkor nagyon nehezen fognak belemenni abba, hogy a teljes vasárnapi, esetleg még szombat délutáni korcsmazárlattal az állampénztárnak sok millióra menő, most már évtizedeken át biztosnak bizonyult és folytonosan növekedő évi bevételét jelentékenyen apaszszák. Ez sajnos dolog ugyan, de úgy van. Gyökeres javulása az állapotoknak ezen az úton bajosan remélhető. Itt tehát másfelé kell,

vagy legalább másfelé is kell orvosság után néznünk.

A ki ismeri a mi jó sárosi tót népünket, az elhiszi, hogy a vasárnapi korcsmázókat legnagyobb részben nem az ital utáni vágyakozás viszi a korcsmába. Igazi alkoholista a vasárnapi korcsmázók között kevés van. A mi embe-reink legtöbbször a szórakozás keresése, a társaság utáni vágyakozás vezet oda, a hol azután a csábító alkalom hozza eléje az italt. Ha ezt tudjuk, akkor könnyű megtalálni azt az eszközt, a mely alkalmas lesz arra, hogy a népet elvonjuk vele a vasárnapi korcsmázástól. Ez az eszköz csak a népnek vasárnap délutánonként való, *hasznosan szórakoztató foglalkoztatása lehet.*

Üdvösen intézkedtek már ebben az irányban az utolsó évek folyamán közoktatásügyi minisztereink. A népkönyvtárak és a falusi olvasókörök szép és hasznos intézmények, a melyek ezt a célt is szolgálják. Örvedetes dolog, hogy a nagyobb megyénkbeli községekben már fennállanak és számuk folyton szaporodik. Igen ám! De az ilyen falusi olvasókör ritka esetben képes arra, hogy a falu népének nagy részét összehozza. Annak a tanítónak vagy lelkésznek, a ki az olvasókört vezeti, nem áll rendelkezésére — és sajnos, még sokáig nem is fog rendelkezésére állani — elegendő hasznosan szórakoztató eszköz ahhoz, hogy az egész falu népét az olvasókörhöz kösse. Itten elkerülhetetlenül szükséges az, hogy vármegyénk, városaink és elsősorban megyei székhelyünk intelligens elemei, kulturintézeteink s közigazgatásunk közegei

segítségül jöjjenek. Intelligenciánk és kultur-egyesületeink azért, hogy az irányítás és vezetés munkájában résztvegyenek, közigazgatásunk közegei pedig ennek a munkának erkölcsi támogatásával.

A hasznosan szórakoztató foglalkoztatást egyelőre két irányban kell mielőbb megindítani.

1. *A téli időszakban hasznos, tanító és egyúttal kellemes szórakoztató előadásokkal mindig össze lehetne hozni a község apraját-nagyját. A vetítógép, a mely a városokban a legtöbb helyen oly szépen tudja összehozni a közönséget, falun is megtenné a maga hatását.*

2. *A nyári időben, hozzáértő vezetés mellett üzött testedző és szórakoztató játékok, nemes versenyzések, katonai és céllovési gyakorlatok mindig fognak tudni akkora résztvevő és néző közönséget összehozni, hogy a korcsmának már bajosan fog publikum akadni. Hangsúlyozom azt, hogy itt mindenütt hozzáértő vezetés szükséges, a mely számol a nép körülményeivel, a mely figyelembe veszi a már fennálló vagy elfeledett, de az üdvös célt szintén szolgáló népszokásokat is. Nem hiszem, hogy ebben a tekintetben hiány volna. Az Eperjesi Széchenyi-kör, a mely vasárnapi népakadémiájával az egyszerűbb városi elemeknek olyan nagy tömegeit tudta eddig is már összehozni, a falusi néppel szemben sem tagadná meg segítségét; ugyanígy számíthatni a Rákóczi Kath. Kör segítségére is. Hiszem, hogy törvényhatóságunk vezetői nem tagadnák meg a legmesszebbmenő erkölcsi támogatást, sőt éven-*

TÁRCZA.

Letakarták a rózsafát...

Letakarták a rózsafát, téli pihenőre...
 Eltemettek egy szép leányt,
 Hideg földdel elhantolták
 Künn a temetőbe!

Letakarták a rózsafát, pedig még virított,
 Eltemették Gönczy Katát,
 Pedig szíve szerelemre
 Még alighogy nyílt.

Temetője lett a kertünk alvó rózsafájának,
 Temető lett a Gál Pista
 Hű szíve is, — temetője
 Boldog szerelmének.

Kikeletre majd feléled kertünk rózsafája,
 De Gál Pista a rózsáját,
 Eltemetett virágszálat
 Többet sohse látja. *Demeter Dezső.*

Czigánylegény szárazfája...

Czigánylegény szárazfája
 Szomorúan felzokog,
 Temetésre húzza búsan
 S a szemekben könny ragyog.

Húzzad, húzzad keservesen!
 A lelkeket temetik.
 A lelkeket, a boldogságom
 Temetőbe most viszik.

Húzzad, húzzad, hadd zokogjak
 Én is búsan te veled!
 Hadd sírassa meg a szívem,
 A kit soha nem feled.

Húzzad, húzzad szomorúban!
 Hadd szakadjon meg szívem,
 Hadd boruljon én reám is,
 Mint reá a sírverem.

Böszörményi Vargha Zoltán.

Az eperjesi harangöntők.

Az EPERJESI LAPOK írta: (Utánnomlás, for- eredeti tárczája. :: **Kuharszky László.** :: dítás tilos.)

Eperjesnek a XVII. században egyik virágzó iparága a harangöntés.

Az ország számos helyén találni még e korból fennmaradt harangokat, melyek nemcsak ez iparágak fejlettségéről, de öntőiknek kifejtett műveltségéről is tesznek tanúságot.

Mielőtt azonban az eperjesi harangöntőkkel megismerkednénk, nem lesz érdektelen a harangok történetére is pillantást vetnünk.

A harang feltalálója ismeretlen. A legenda a nagy harangok öntését az V. század elején élő szt. Paulinus nólai püspöknek tulajdonítja. Azonban ezt megczáfolja az a történelmi tény, hogy a harangot már minden ókori művelt nép ismerte és úgy az istentiszteletnél, mint más alkalmakkor is használta.

A régi egyiptomiak istentiszteleténél különféle nagyságú csengőkkel találkoztunk.

Krisztus előtt a XV. században a zsidó főpap díszruháján csengetyűket látunk felaggatva.

Görögöknél, Lucius szerint, Persephone és Cybele papjai harangokat használtak. Plutarchos harangokról beszél, melyek az embereket a halpiacra hívták.

A római Plautus harangocskákról tesz említést:

Nunquam aedepol temere tinnit tinnabulum
 Nisi quis illud tractat aut movet, mutum est, tacet.

Plinius Hist. Nat. Lib. 36. caput 13 alatt arról tudósít, hogy Porsenna síremlékén harangok voltak felfüggesztve, melyeknek hangja szélben messzire elhallatszott.

Augustus harangokat helyeztetett a capitoliumi Jupiter templomának kúpjá körül.

Rómában a fürdési óra jelzésére harangokat használtak.

Porphyrius beszél, hogy némely indiai bölcsészek imára és étkezésre harangszóra gyűltek össze.

De az ókori harangok nagyságáról és alakjáról mit sem tudni, kivéve a kétezeréves chinai Kong vagy Chong nevű harangról, mely egy nagy kerek fémlap.

A harangoknak mostani alakjáról és nagyságáról csak a VII. században tétetik először említés, és pedig Beda-nál (Hist. lib. 4. c. 33).

A keresztény egyház kezdetben a harangot, mint figyelmet keltő eszközt, az üldözések tartama alatt egyáltalában nem használhatta. Annak egyházi célokra való használatát némelyek szerint csak 604-ben Sabinianus pápa, mások szerint Paulinus püspök rendelte volna el.

Azóta a harangok az egyházban szoros kapcsolatba hozattak az istentisztelettel. Rendeltetésük lett: Isten dicsőítése, a papok- és híveknek a templomba hívása, a halottak végtisztelése, az ünnepek díszének emelése, s vihar esetén a híveknek imádságra intése.

Ily nagy jelentőségük miatt szokásban volt a harangokat ünnepélyesen valamely szentnek a nevére keresztelni, illetőleg fölszentelni.

ként néhány száz korona anyagi támogatást sem — a népnevelés nemes céljától. A mi pedig a nyári testedző játékok vezetését illeti, ott bizonyára számítani lehet az országos nevű Eperjesi Torna- és Vivó-Egyesület kipróbált erőinek lelkes támogatására. A céllovási gyakorlatok támogatása a m. kir. honvédelmi miniszter részéről biztosítottnak vehető. Úgy tudjuk, hogy úgy a kassai, mint az eperjesi püspök lelkes híve az okszerű testedzés ügyének. Természetes tehát, hogy a nép testedző szórakoztatása úgy öbennük, mint általuk az alájuk tartozó lelkesekben is buzgó támogatókra találja.

Nincs itt helye annak, hogy részletes tervvel szolgáljunk a tevékenységnek a jelzett kettős irányban való megindítására. Ha az illetékes körök komolyan akarnak valamit tenni a néper, akkor meg fogják találni a kivitel módozatait is. Csak egyet még! A vasárnapi korcsmázás kezd veszedelmessé válni. Az akció megindítása sürgős dolog! Kezdődik a téli időszak. Meg kell indítani a tevékenységet már most, legalább az Eperjessel közvetlenül szomszédos községekben. Mint minden kezdet, úgy ez is nehéz lesz, de Sívár, Nagysáros, Sebes és Kapi népe néhány év múlva halásan fogja megköszönni, hogy a segítő karok legelőször feléjük nyúltak ki.

B—r.

Panszláv pénzüzetek.

Hogy mily érzékenyek más hazafias megyék és városok a panszláv pénzüzetek vakmerő inváziójával szemben s mily önértékes és energikus állást foglalnak társadalmi téren velük szemben, például szolgálhat a TÁTRAVIDÉK című lap alábbi cikke:

„Panszlávizmus a Magurában. A Rózsahegyí Népbank által Szepesófalván felállított fiókintézet körül, melynek hazafiatlan, államellenes tendenciáira mi hívtuk fel legelőször a közvélemény figyelmét, a megyei sajtóban egy kis jótékony kavargás támadt. A SZEPESI HIRNÖK 39. számában dr. Winkler, szepesófalvi ügyvéd tollából: «Nemzetiségi pénzüzet a Magurában», a SZEPESI LAPOK 118. számában pedig dr. Klein, ófalvi ügyvédjelöltől: «A nemzetiségi kérdés a Magurában» címmel jelentek meg tartalmas cikkek. Utóbbira reflektált dr. Beszkid Antal, országgy. képviselő is. Bizony meg is érdemi a dolog, hogy kissé foglalkozunk az esettel. Nem elég, hogy a vármegye közönsége nemtörődömségével felhagyva, a panszlávok vakmerő támadására csak reagáljon, hanem minden eszközzel arra kell törekedni, hogy lehetetlenné tétessék ezen pénzüzetnek a működése, mely a panszláv eszmék terjesztésére akarja a Magurában a talajt előkészíteni.

XIII. János pápa (965—972.) mielőtt egy nagy harangot a lateráni templomba elhelyeztetett volna, azt a szokott szertartások közt megáldotta s Jánosnak nevezte. E miatt, egyesek véleménye szerint, a harangszentelés ekkor vette volna kezdetét, mi pedig téves, mert a harangszentelést már a régi róm. Ordo is parancsolja, sőt Franciaországban körülbelül a VII században, Németországban pedig már Nagy-Károly alatt szenteltek a harangokat.

Keleten harangok helyett az emberek tömegét valamely magaslaton felállított zörgő fa- vagy deszka-ütéssel volt szokás egybehívni. Ezt a 787-iki II. niceai zsinat is bizonyítja, midőn (art. 4.) azt mondja, hogy a mikor 618-ban elhalt szt. Anastáz teste Caesareához közeledett, a lakosok ünnepélyesen kereszteltek mentek eléje, miután a *szentfák számára* előbb a templomban gyülekeztek. Harangokat csak a maroniták és az Atos-hegyi calogerek használtak.

A keleti egyházakban a harangokat 871. óta használják, midőn Bazilios császár Orso Partizipazio velencei dogétól tizenkét harangot kapott ajándékba, melyeket a Szófia-templom külön e célra épített tornyába helyezett el. Mikor Konstantinápolyt a török elfoglalta, a harangokból ágyukat öntöttek. A muzulmán birodalom-

Ezen pénzüzetek hazafiatlan, államellenes célzatú működése nyilvánvaló és kétségtelen azon most már el sem vitatható tényből, hogy az intézet vezetőségének egyetlen tagja sem érdemesítette az ellenük irányuló hírlapi támadásokat csáfolatra. Az intézet vezetőségét tehát panszlávoknak kell tartanunk. A bank panszláv irányú működése kitűnik abból, hogy az intézet levelezése, könyvelése, sőt betétkönyvecskéinek szövege is teljesen és kizárólagosan tót. A panszláv tőke ezen magurái expozitúrájával szemben fel kell venni a legádázabb harczt!

Nem elég azonban csupán kövér betűkkel szedett, riasztó híru újságcikkkel küzdeni, mert ezzel csak a panszláv agitátorok szarvait növesztjük nagyra. Ez is szükséges, de cselekednünk is kell! Leghelyesebb volna a szepesófalvi és a magurái magyarérlélmű köröknek a losonci recept szerint eljárni. Bojkottálni azt a háztulajdonost, ki hajlékot adott a fiókintézetnek és bojkottálni az összes tisztviselőket mindennemű érintkezésben! Ne lehessen az ilyen ember tagja semmiféle társaskörnek, vadászársaságnak és ne szolgálja ki ezen urakat hazafias kereskedő és iparos. De még ez sem elég! Vegye fel a legádázabb harczt az új intézettel szemben a Szepesófalvi Takarékpénztár is! Bizonyítsa be, hogy Magyarországon a tőke hazafias célok szolgálatába is szegődik! Elégedjenek meg részvényeseik 2—3 éven át kevesebb osztalékkal és akkor rövid idő múlva csúfosan ki fognak vonulni Szepesófalváról a panszláv urak. És el kell banni rövidesen és gyökeresen Moys-szal és esetleges fegyvertársaival. Felettes hatóságaik vonják felelősségre ezen vakmerő urakat és a legkérelhetlenebb szigorral járjanak el velük szemben. Ha ezt cselekedjük, rövid időn belül ismét béke lesz a Magurában, mert a magurái papok, jegyzők és tanítók, egyes kivételektől eltekintve, hál' Istennek, mind derék, hazafias érlélműmagyar emberek.

Nálunk azonban megnehezíti az ilyenmű munkát, hogy a nagyobb urak inkább csak fitogtatják a hazafiságot és alig vesznek részt a nemzetépítő, magyarosító kulturamunkában. Alig van nagyvagyonú főúr vagy pénzarisztokrata, ki élte alkonyán nyugodtan számot adhatna a magyarosítás terén kifejtett munkásságáról. Pedig nekünk ilyen nagy urakra volna szükségünk. Ismerünk sok-sok nagyurat, a ki a kártyasztalon, lóversenyterén, börzspekuláció, primadonna-kultuszban vesztette el vagyonát, de annál kevesebbet olyat, a ki birtokán gazdálkodva, a néppel állandóan érintkezve, kulturáért és magyarosodásért küzdene.

És a középosztályból magasabb polczra feljutott embereink sem különbek. Mert, meg lehetünk-e elégedve a mondottak után dr. Beszkid Antalnak a magurái panszláv bank ügyében a Sz. L.-ban megjelent nyilatkozatával. Egy szepesvármegyei kerület országgy. képviselője részéről csupán annak kijelentése, hogy nemzetiségi mozgalomban nem volt és nem lesz része és hogy Moys-szal semmiféle szolidaritásban nincsen, egyrészt felesleges, de másrészt nem kielégítő. Mi nem ezt vártuk dr. Beszkidtól. Mi azt vártuk, hogy kijelentést

ban csak kivételes esetben engedtetett meg a harang, attól félvén, nehogy a nép lázítására használtassék.

Hasonló okból V. Károly is meghasíttatta Gent elfoglalásakor az Orlandó (Róland) nevű harangot, mert a lázongók összetoborzására használtatott s így meghasadtan húzatta meg, hogy a polgárokat a szenvedett büntetésre emlékeztesse.

Történeti nevezetességű harangok az orleansi szent István templomának tornyán is függöttek. Midőn a várost Chlotár frank király ostromolta, a püspök meghúzatta a templom harangjait, minek hallatára a frank sereg futásnak indult.

A harangöntés a tiszta rézérczekben bővelkedő Kampániában, és pedig Nola nevű városában fejlődött ki legelőbb. Ugyancsak Nola melletti Cimitile dicsekszik avval, hogy neki van a legrégebb keresztény harangtornya.

A harangöntés virágzását a XV. és XVI. században érte el. A harangjátékot 1467-ben Kneck Bertalan nevű flandriai harangöntő találta fel Alostban. Banoccio a XVI. század folyamán javított rajta, Mersenne a XVII. század elején tökéletesítette és végre Emony Péter Amsterdamban egész akkordokat hozott létre. Általában Hollandiában vannak a legjobb és leg-

fog tenni, hogy egész befolyását latba fogja vetni, hogy az államellenes, panszláv irányú törekvések lehetlenné tétessenek a Magurában. Mi azt vártuk, hogy a szepesófalvi tót pénzüzetet ellen nyilvánuló mozgalom élére fog állani. Mi azt várjuk, hogy a legnagyobb erővel Moys és társai ellen forduljon. Sajnos, erről nyilatkozatában egy szó sincs és ezért nagyot csalódtunk Szepesvármegye egyik országgy. képviselőjében.

Egy bizonyos, az, hogy a külföldön, pl. Németországban, Angliában, sőt a Balkánon, egy Romániában, Szerbiában stb. lehetetlen volna egy percze is ily hazafiatlan vállalkozás, ily vakmerő befészkelődés egy hazafias területen. Mert a felindult közvélemény és kitörő nemzeti és társadalmi önérték a vállalkozás első pillanatában elsöpörné az ily hitelintézetet minden, magáról megfeledezett közreműködőjével együtt.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör népakadémiája a f. é. őszi évadban két előadás-sorozatot rendez a nagyközönség részére a városi Vigadó nagytermében.

I. sorozat: Előadó *Klets* Gábor kir. kath. főgimn. tanár. Tárgy: általános földrajz: hegyek, folyók, tengerek. Idő: első előadás: nov. 13., második előadás: nov. 20., harmadik előadás: nov. 27.

II. sorozat: Előadó: *Gömör* János koll. főgimn. igazgató. Tárgy: a népismeret köréből. Idő: első előadás: decz. 4., második előadás: decz. 11., harmadik előadás: decz. 18.

Az összes előadások d. u. 5 órakor kezdődnek; szavallatokkal, zenével és szemléltető-képek bemutatásával lesznek összekötve. Felntötteknek és érettebb kiskorúaknak díjtalan a bemenetel.

A Kör szabad-liceumának első előadása ma, vasárnapon d. u. 5 órakor a városi Vigadó nagytermében lesz. Ez előadás programja a következő: 1. Zene. 2. Szavallat. 3. *Klets* Gábor kir. kath. főgimn. tanár előadása a hegyek- és hegységekről. 4. Zene. A következő előadás november 20-ikán lesz.

A Kör nov. 16-ikára hirdett hangversenye — az énekművész akadályoztatása folytán — november 17-ikén, csütörtökön lesz megtartva. Músor:

1. MASCAGNI: Nagy ábránd a «Parasztbecsület» cz. operából. Előadja a cs. és kir. 5. gyalogrezd zenekara *Hoffmann* Ferenc karmester vezetésével.
2. a) «Carmen» operából *Michaela nagy áriája*;
b) KÁLDI GYULA: Csalogánydal. Éneklő *Váradi* Margit énekművész, a Kör vendége, *Becht* József zongorakísérete mellett.
3. a) RAFF: «Cavatina»;
b) BEETHOVEN: «Románcz» (g-dur). Hegedűn előadja *Bognár* Árpád úr, a Kör vendége, *Moskovits* Béla úr zongorakísérete mellett.
4. Dialog. Előadják: *Grieger* Aranka úrhölgy és *Kribel* Aladár úr, a Kör tagjai.

szebb harangjátékok. Az Yssel melletti Zütphenben van egy harangjáték, mely huszonhat harangból áll, ezek közül a legnagyobb 2000 kg. súlyú, s a melynek készítője 1645-ben a lotharingiai Hemony.

A világ legnagyobb harangja a moszkvai Kremlben, az Ivan-Veliki-i torony mellett lévő: *Zar Kolokol*; súlya 201,916 kg. Hazánkban legnagyobb harangjai: a budapesti Bazilikában lévő *Szt. Háromság* nevű harang, melynek súlya 7735 kg.; továbbá a besztzercebányai, kassai és bártfai *Orbán* nevű harangok, melyek úgy öntés tisztaságára s díszítvényeik szépségére, mind pedig a művészies kivitel tekintetében, bármely külföldi haranggal vetekednek.

Az ország valamennyi harangja — kevés kivétellel — itthon készült, hol számos tekintélyes harangöntőde létezett, mint a budai, pesti, pozsonyi, kassai és a gyszombati.

Régi és híres öntődek voltak az eperjesiek, melyekből a kikerült s ma is ép harangok közül a legrégebb a *Csongrád* belvárosi templom harangja, melyet a Körös és Tisza összefolyásánál a halászok vontak ki. Kőrösi: M. T. H. S. Gosse mich Anno MDCXXXII. Georg Wierd in Eperies.

Ugyanez a mester öntötte az *apai* (Szatmár-vm)

Ne mulassza el

az ős közlekedtével személyesen vagy levélileg egy próbavásárlást tenni

ERDÉLYI

Legszolidabb kiszolgálás.

KASSÁN

nagy ruha-árúházában, a színházzal szemben.

Óriási választék iskolai ruhákban.

Szabott ár!

5. a) BACH: «Gavotte»;
 b) HUBAY: «Hullámzó Balaton», csárdajelenet. Hegedűn előadja Bognár Árpád úr, a Kör vendége, Moskovits Béla úr zongorakísérete mellett.
6. a) «Czigánybáró» operettből Saffi belépője;
 b) «Hoffmann meséi» című operettből «a baba dal»-t éneklő Várdi Margit énekművésznő, a Kör vendége, a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekarának kíséretével, Hoffmann Ferencz karmester vezetésével.
7. STRAUSS J.: «A bőregér» című opera nyitánya. (A m. kir. operaház műsorából.) Előadja a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara Hoffmann Ferencz karmester vezetésével.

A következő háziesték:

1910. november 23-iki estély rendezője dr. Wallentinyi Soma; december 7-iki estély rendezője Hoffmann Ferencz; december 14-iki estély rendezője Borsody Károly; 1911. január 1-iki estély rendezője Becht József; február 1-jei estély rendezője Káldi Soma; febr. 15-iki estély rendezője Vöröss Sándor; március 1-jei estély rendezője Matherny Gusztáv.

Kérjük a közönséget, hogy a műsor-számok alatt a szereplőket ne zavarják s a hangversenytermet el ne hagyják.

A házi-esték külön műsorát mindenkor a Kör hivatalos közlönyében: az «Eperjesi Lapok»-ban fogjuk közölni s ezek a műsorok a Kör helyiségében s Kósch Árpád egyl. pénztáros úr irodájában is ki lesznek függesztve.

Az előadásokat a közölt napokon a nemzeti-színű lobogónak a «Fekete sas» épületére való kitételével is jelezni fogjuk.

A Széchenyi-kör igazgató-választmányának mult évi márcz. hó 21-iki ülésén hozott határozata értelmében 10 éven aluli gyermekek a Kör estélyeit nem látogathatják; a f. évi október havában hozott határozata értelmében pedig a testületi-tagság üdölyhelyre nem jogosít.

A Széchenyi-kör igazgató-választmányának határozata értelmében a Kör helyiségei (karzatok is) csakis 5 órákor nyitnak.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Eötvös Pál eperjesi állami végrehajtót a zombori m. kir. pénzügy-igazgatóságához fogalmazónak kinevezte.

— **Adomány.** Dr. Vályi János v. b. t. t., eperjesi püspök a somosi új templom felszentelése alkalmával az ottani iskola szegénysorsú növendékeinek könyv-alapja javára 100 koronát adományozott.

— **Az eperjesi katonai helyőrségi parancsnok,** John vezérőrnagy, nov. 9-ikén délelőtt a 18. sz. tábori ágyú-ezred laktanyájában bemutattatta magának az ágyú-ezred tisztikarát, majd átment a gyalogsági normal-laktanyába, a hol üdvözölte az 5. és 67. sz. gyalogezred egybegyűlt tisztikarát. November 10-ikén délelőtt meglátogatta az összes laktanyákat.

csücsíves és állítólag Báthory Zsuzsanna által építtetett polygon záródású templom harangját, Georg Wierd in Eperies gosse mich Anno 1634. felirattal és a zemplén-megyei *Bánóc* község egyik harangját is, melynek körirata: IN HONOREM DEI FVOIT ME GEORGIUS WIERD IN EPERIES, ANNO DOMINI 1642. IESVS: SALVATOR SECVLI IN LAVDEM. DNI CVRAVIT CONFICIT ANNA DE OROSI ANNO DNI 1641.

Szekélyföldvár (Tordaaranyos-vm.) régi ev. ref. templomának harangja szintén Wierd harangöntődjében készült a következő, érdekes felirattal: In honorem Dei fudit me Gregorius Wierd in Eperies Anno 1642 Gen. D. Paulus Nagy de Déra. Illustr. Princ. D. Gregorius (?) Rákotzi Princeps Reg. Trans. Supr. Peditum Praetorian. Capitanus Lugos et Caransebes Banus et Anna Ros de Földvár Concors me fieri fecit filii Paulus et Tomas Nagy et Elisabeth Nagy Filia. A. D. 1642.

Wierd kezemunkája a *líptószentandrasi* templom kisebbik harangja is, mely épp úgy, mint a *kluknói* (Szepes-vm.) harang, 1645 esztendőben készült. Ebből

az időből való a szabolicsmegyei *Ibrány* község 1510-ből való ev. ref. templomának nagyobbik harangja. Körirata: Georgius Wierd in Eperies in Gloriam dei fudit me ao. 1645. Grosus ac Egregius Donus Franciscus Ibranyi de Vaja una cum consorte sua Clarissime Grosa Dna Catharina Berias de Bafala renovari fecit in honorem Domini Dei SS. T. ao. 1645.

E termékeny harangöntőtől való még a *bessenyősségi* (Jász-N.-k.-Szolnok-vm.), In honorem Dei fudit me Georgius Wierd in Eperies 1651. feliratú harang is.

A *berczeli* (Szabolcs-vm.) 1436-ben épített és 1639-ben renováltott ev. ref. templom harangja, 1638. évben Eperjesen öntetett. Öntője ismeretlen.

A beregmezei *nagybereki* ev. ref., csücsíves és kőfal-kerítéssel körülvett templom harangját Georgius Mihály 1657-ben öntötte.

Svabóc (Szepes-vm.) XV. századból való csücsíves plébánia-templomának ikerablakú tornyában levő harangot Mathias Ulrich, eperjesi harangöntő 1658-ban készítette

As orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid has-

- nálát után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulus, mirigydusadásos, szem-és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.
5. Táplálékot nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

F. Hoffman-La Roche & Co. Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

nepi ebéd. A negyedik fogásnál Vályi János püspök magasszónyalású beszédben éltette a római pápát és a királyt. Majd Andrassy Dénes grófra mondott pohárköszöntőt. Az elhangzott számos beszéd közül Kellő esperes, Piller főszolgabíró és Keczer helybeli r. k. plébános a püspököt, dr. Ruzsnák theol. tanár Semsey főispánt és Tahy alispánt Szémán István Tergina kir. tanfelügyelőt, Tahy J. alispán a gör. kath. papságot Szepesházy Imre orsz. képviselő a püspököt, Semsey Boldizsár főispán pedig a megjelent hölgyközönséget éltették tartalmas és szellemes pohárköszöntőkben Ebéd végzetével a püspök, meglátogatva még a helybeli róm. kath. plébánost, a vendégek egy részének kíséretében visszautazott Eperjesre,

— **Balázsy József** városi adóhivatali tisztviselő és okleveles jegyző e napokban Budapesten sikeresen letette az államszámviteltani vizsgát.

— **Az eperjesi egyetem.** A magyarországi ág. hitv. ev. egyházegyetemnek Budapesten, nov. 9—11. napjain, br. Pronay Dezső egyetemes egyházi és iskolai felügyelő és dr. Baltik Frigyes püspök elnökele alatt tartott közgyűlése — a jogügyi bizottság javaslatára — élénk helyesléssel, egyházkerületnek javaslatát elfogadván, *felterjesztést intéz a kormányhoz az iránt, hogy az eperjesi theologiai és jogi akadémiák egyetemévé fejlesszenek ki* és hogy az új egyetemek felállítására irányuló előzetes tárgyalásba a kormány vonja be az ev. egyetemes egyházat is. — Az eperjesi egyetem ügye az egyetemes gyűlésnél nagy rokonszenvre talált Különösen melegen karolta fel az eszmét br. Pronay Dezső egyetemes felügyelő.

— **A vándorkiállítás.** Az eperjesi vándorkiállítás, melyben művelt közönségünknek tíz napig volt alkalmunka gyönyörködni, nov. 8-ikán zárult be. Hogy minő volt a kulturális hatása, arról be nem szám lhatunk, de fölösleges is volna, azt mindnyájan érezzük, kik ismerjük a művészet célját, mely hasonló az irodalom, a zene céljához, hogy t. i. lelki világunkban megmehessünk, s érzéseinkben fölemeljen s megnyugtasson. Lehetetlen, hogy a legnagyobb hála és köszönet kifejezése mellett meg ne emlékezzünk az Orsz. Képzőművészeti Társulatról, mely fáradságot és anyagi áldozatot nem kímélve, lehetővé tette nekünk, hogy a magyar festőművészet legújabb alkotásaiban itthon gyönyörködhessünk. *Balogh* Bertalan, a vándorkiállítás e nemeslelkű, fáradhatlan igazgatója emberfeletti munkát végzett, hogy a látogató közönség minden kívánságának eleget tehessen. A tanuló-ifjúságnak szakelőadásokat tartott, a közönségnek készséggel szolgált felvilágosítással. Köszönnel tartozunk ezért a nemzeti kultúra e nemeslelkű zászlóvivőjének, de köszönnel adózik közönségünk az 5. gy.-ezred parancsnokságának is, a mely a kiállítás tartamára teljesen ingyen engedte át a katonazenét. A kiállítás anyagi

Jugó (Szepes-vm.) róm. kath. temploma egyik harangjának körirata: Fusa Eperjesiensis pro ecclesia romano catholica iurgoviensi in cotto Scepus 1735.

Az itt elősorolt harangok remeke a *hejcsői* (Abaujvármegye) templom újonnan felépített tornyának legnagyobb harangja, mely műtörténeti szempontból is figyelemreméltó.

Koronáját hat, fölfelé emelkedő csap díszíti, melynek mindegyikén szépen mintázott emberi fej látható. A harang felső szélén, a korona alatt, párhuzamos mezőben a következő felírást olvashatni:

IN HONOREM DEI FVDIT ME MATHIAS
 VLRICH IN EPERIES ANNO 1668.
 STEPHA BAXY F CVRA
 ECLE HECENSIS.

A fölírat alatt a harang testét szép, barokk-stílusú ornament képezi, melynek szalag- s virágmotívumait számos angyalfej, s egymással szemben álló pávamadár ékesíti.

Sirolin

„Roche”

kapható minden gyógyszer-tárban.
 Ára üvegenként 4 korona.

SSÁN
 zában, a
 ben. ■■■
 lai ruhákban.
 zabott ár!

eredményeiről hadd beszéljenek az alábbi száraz számok. Elkelt összesen 2613 jegy. Összes bevétel 1408 kor. 40 fill., összes kiadás 1125 kor. 30 fill., maradvány 283 kor. 10 fill. Eladott kép összesen 5300 koronáért. Sorsolás eredménye: I. díj, festmény: dr. Ferbstein Károly. II. díj, bronz-szobor, megnyerte Korn Vilmos.

— **Dr. Repák Jenő** †. Közéletünk egyik tevékeny, szerénységében is tündöklő munkását férfikora és munkássága teljes erejében ragadta el a kérlelhetlen halál. Alig élt, s rövid életét is folytonos munkásságban töltötte. Szép pályája elején szakította meg előrehaladását a halál. Mi nemcsak a kedves, lekötő modorú, igénytelen férfit, magasrangú papot, kiváló egyházi tanerőt, hanem egyik legkedvesebb hírlapíró társunkat siratjuk halálában. Nemes tollával soha senkit nem bántott, gondolkozásában liberális volt, az igazi, a tiszta liberális ember. Hosszas szenvedés után f. hó 9-ikén hunyta be jószágos szeméit örökre. Temetése, a melyen résztvett társadalmunk színe-java, nagy egyházi pompával az eperjesi gör. kath. székes-egyházból történt. A mélyenszűjtött család a következő gyászjelentést adta ki: «Alulírottak — úgy saját, valamint számos rokonaik nevében — fájdalommal telt szívvel jelentik a felejthetetlen legjobb gyermeknek, testvérnek, sógornak, nagybácának, nagyságos és főtisztelendő dr. Repák Jenő cz. kanonok, egyházm. főtanfelügyelő, theol. tanár, sztsz. tanácsos, papnöveldei aligazgató, eperjesegyh. áldozópapnak nov. 9-ikén d. u. 1/2 1 órakor, 38-éves korában, papságának 12-ik évében, hosszas szenvedés, a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága elhunyt hült tetemei nov. 11-ikén d. e. 9 órakor, a megboldogult lelkiüdvéért bemutatandó szentmise-áldozat mellett, fog a Jókai-tér 3. sz. szemináriumi épületből, a gör. kath. szertartás szerint, a helybeli sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Eperjes, 1910 nov. 9. Örök nyugalmat adj neki Uram! Özv. Repák Mihályné sz. Mihalics Anna, mint édesanyja. Vaskovich Antalné sz. Repák Irén, mint édes testvére. Vaskovich Antal, mint sógor és gyermekei Mariska, Márta, Miklós. Mihalics György, mint nagybátyja nevével és gyermekeivel. Rigán Jánosné sz. Mihalics Biri, mint nagynénje. Mihalics Mihály, mint nagybátyja». — Az eperjesi gör. szert. kath. papnevelő-intézet és hittani akadémia tanári-kara és előjárói, valamint növendékei, úgyszintén a NAŠA ZASTAVA szerkesztősége, melyet az elhunyt halálával szinte pótlhatatlan veszteség ért, szintén adott ki gyászjelentést.

— **Halottaknap gyűjtés a temetőben.** A József kir. herceg tüdőbetegszanatóriumának helybeli bizottsága urnát állított föl a kivilágított temetőben, halottak estéjén. Az urnába összegyűlt 137 kor. 65 fillért Semsey Boldizsárné elnökhöz tette át a főkapitány. Ráferne ez összeg a mi inséges szanatóriumunkra.

— **Léglézáró vatta** különféle vastagságban, fehér és barna színben kapható *Theisz* Ármin cégénél, Eperjesen.

— **Ápolónői tanfolyam.** A Vöröskereszt-Egylet miskolci ápolónői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra való felvétel iránti folyamodványokat legkésőbb december 10-ikéig dr. Köllner Károly ügyvivő alelnöknek, a miskolci Erzsébet-kórház igazgatójánál kell benyújtani, vagy hozzá postán megküldeni. A kik ingyen helyre reflektálnak, támogatásért hozzám forduljanak. Semsey Boldizsárné, az Eperjesi Vöröskereszt-Egylet elnöke.

— **A katonazene-hangverseny Berger kávéházában** — a Széchenyi-körnek csütörtöki hangversenye miatt — kivételesen 16-ikán, *szerdán* lesz megtartva!

— **Iparos-ifjak táncmulatsága.** Az eperjesi iparos-ifjúság egyrésze november 13-ikán, vasárnap este 8 órakor a Rákóczi Kath. Kör termeiben jótékony célú, zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj 1 kor. 20 fill.

— **A Luchs Ede és Társa** cég fiókjáratának mai hirdetésére felhívjuk a m. t. közönség figyelmét.

— **Sárosvármegye babaügye.** A FELVIDÉKI HIRLAP legutóbbi számának «Sárosvármegye babaügye» című közleménye, utalva a vármegyei határozatra, azt hibásnak tünteti fel. Ugyanis azt mondja, hogy helytelen a határozat azon tekintetben, hogy pl. a vagyonos és népes Abos és Kükemező község éppúgy csak 60 koronát fog fizetni a községi bábának, mint az apró Kisvajszló község; sőt nem egy, Abosnál sokkal kisebb és szegényebb község kétszerannyit fog fizetni, pl. Felsőodor, Róna, Csarnó, Esztebnekhuta stb. Felhívjuk laptársunk figyelmét arra nézve, hogy a mennyiben az 1908. évi XXXVIII. t. cz. 30. §-a értelmében: a községi baba

évi járandósága 500 lakoson aluli községben 60, 1000 lakoson aluli községben 120, 1500 lakoson aluli községben 180 és 1500 lakoson felüli községben 240 koronánál kevesebb nem lehet, a vármegyei határozat Abos, Kükemező s a hivatkozott többi községekre nézve *nem hibásan*, hanem a törvény fent megjelölt §-a értelmében a községi lakosok *szamarányához*, nem pedig a község vagyonához képest lett meghozva, mert a törvény a lakosság vagyonát illetőleg nem tartalmaz intézkedést.

— **A legújabb hajviselethez** szükséges loknik, hajbetétek s hajfonatok *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál készülnek, Fő-u. 63. Kifésült hajat veszek.

— **Bártfa város levéltára.** *Iványi* Béla dr., a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából rendezte és összeállította Bártfa város levéltárának okiratait. A gyűjtemény első kötete most jelent meg nyomtatásban az 1319-től 1501-ik évig terjedő anyagot tartalmazza. A kötet ára 10 kor.

— **Fegyverek, töltények, serétek** *Luchs* Ede és Társa fiókjában kaphatók.

— **Jég-beszerezés.** Városunk polgármestere — tekintettel ama körülményre, hogy a kolera-veszély országunkban még korántsem szűnt meg — megtiltotta, hogy a város közönsége a Tarcza vagy a Szekcső folyók medréből szükségletére jeget vágasson s egyben a lakosságot az Eperjesi Jéggyár által, hatósági orvosi ellenőrzés mellett, vízvezeteki vízből gyártott műjég használatára utalta. A radikális rendelet azzal okolja meg a polgármestert, hogy a Szekcső és Tarcza vize fertőzött, veszélyes a közegészségre, különösen a mai kolera időben. Ezzel szemben a jéggyár annyira termeléképes, hogy a város jégszükségletét kielégítheti anélkül, hogy mérsékeltlen megállapított árait emelni volna kénytelen. A rendelet pontos végrehajtásának ellenőrzésével a főkapitányt és főorvos. bízza meg a polgármester.

— **Körcsolyák** mindenféle minőségben és számban *Theisz* Árminnál Eperjesen olcsón kaphatók.

— **Az Eperjesi Joghallgatók Testületének Irodalmi Ösztály** nov. 19-ikén pont 1/2 6 órakor a Kollégium dísztermében *irodalmi estélyt* rendez, a melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Megnyitó. tartja *Deuschenschmied* Jenő, az Irod. Öszt. e. i. elnöke. 2. Schubert F.: «A vándor», Mackim D.: «Csak álom volt»; éneklí *Lévai* Imre joghallgató, zongorán kíséri *Moskovits* Béla jogh. 3. Monolog, előadja *Lenkefy* Izó úrh. 4. «Úton talált szerencse», novella; írta és felolvassa *Csengey* Gusztáv akad. tanár úr. 5. Váradi A.: «Szivárvány»; szavalja *Klanicsay* Gyula jogh. 6. Mendelssohn: «Ein Sommernachtstraum»; zongorán előadja *Wessperényi* Dénes jogh. Személyjegy 1 kor, ifjúsági jegy 30 fill. Jegyek előre válthatók *Földes* Samu úr papirkereskedésében.

— **Baba-javítás** gyorsan és pontosan eszközölthető Eperjesen, *Theisz* Ármin játékkereskedésében.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Scholze* Károly úr esküdti napidíját, 8 koronát, az Izs. Nőegylet népkonyhájának ajánlotta fel. A kegyes adományért hálás köszönetet mond *az elnökség.*

— **A Rákóczi Kath. Kör** nov. 20-ikán, vasárnap este 8 órakor kezdődő estélyével nyitja meg az idei szezon. Az estély műsora a következő: I. Weber «Der Freischütz», Ouverture. Zongorán előadja *Wessperényi* Dénes. II. 1. Mozart: Cavatine, a «Figaró házassága» cz. operából; 2. Mascagni: Románca a «Parasztbecsület» cz. operából. Éneklí: *Moyzes* Miklósné, a cs. és kir. 5. gy.-ezred zenekarának kíséretével. III. Lányi Ernő: «Népdalegyveleg». Éneklí a Rákóczi Kör dalárdája, *Moyzes* Miklós karmester vezetésével. IV. Monológ. Előadja: *Berkó* Pál. V. 1. Schumann: «A szegény Péter»; 2. J. Franz: «Őszszel». Éneklí *Moyzes* Miklósné, zongorán kíséri *Moyzes* Miklós. VI. J. Wieniawsky: «Deux valse de concert». Zongorán előadja: *Wessperényi* Dénes. Hangverseny után táncz, melyhez a zenét a katonazenekar és egy cigányzenekar szolgáltatják. Beléptidíjak: Ülőhelyek: az első négy sorban 3 korona, a többi sorokban: 2 korona, állóhely: 1 korona. Jegyek válthatók: Gregor Endre mindkét üzletében és este a pénztárnál.

— **Valódi Sollingeni zsebkések, ollók, beretvák** *Luchs* fiókjában, Fő-utca 40.

— **Táncvizsga.** Nov. 5-ikén tartotta *Dite* táncztanító növendékeivel a tanfolyamot befejező táncvizsgát. A Rákóczi Kör nagyterme szépszájú és előkelő közönséggel telt meg s élvezettel szemlélte az ifjú párok kecses tánczát, melylyel a maguk ügyes-

sége mellett, mesterük fáradságot nem ismerő buzgalomáról és szakavatottságáról tettek tanúbizonyságot s jelenlevő szülőiknek, valamint hozzátartozóiknak élvezetes estét szereztek. A táncvizsga délután 4 órakor vette kezdetét s mindvégig feszelen, jókedvű hangulatával csak a késő esti órákban ért véget.

— **Az ügyvédség reformja.** Mint-hogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig dok. torátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemina-riumához (Kolosvárt, Bolyai-u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzeteit, melyekből otthon elkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A «Jogi-vizsgák letétele» cz., most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— **Tartós gyógyszer.** Fájdalmas csúznál, a derék, testrészek és forgó közsvényes bántalmainál a *Moll-féle borsesszel* való bedörzsölés sikerrel használtatik. Egy üveg ára 1 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban, anyagkereskedésekben határozottan *Moll-féle* készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Vásárok Somos községben.** Az 1911. év folyamán Somos községben négy kirakó-vásárt tartanak: április 13., június 1., augusztus 31-ikén és december 7-ikén

— **Janika vizsgázik.** «No Jankó, meg tudod-e mondani, mi a legdrágább kincse az embernek?» — «Az egészség.» — «Nagyon jó: tehát mire kell a legjobban vigyázni?» — «Az Esterházy-cognacos üvegre, mert ha eltörjük, apa agyonútt...»

— **Tévedés azt hinni,** hogy a poloskák petéikkel ki nem írthatók. Ha a Löcherer *Cimexin-poloskairtót* használjuk, úgy nemcsak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a Cimexin hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. A Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít, nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: *Löcherer* Gyula gyógyszerárakban *Bartfán* és *Pálesch* Árpád drogeriájában *Eperjesen*.

— **Linoleum-padlóakk** legolcsóbb *Luchs* Ede és Társa fiókjában.

— **A Budapesten megjelenő «Világ»** című politikai napilap előfizetőinek kedves karácsonyi ajándékot ad. Igen érdekes ez az ajándék. A VILÁG t. i. 1000-koronás, 500-koronás, 50-koronás és nagyon sok 20- és 10-koronás utalványt fog december 10-ikén az előfizetői között kisorsolni, a mely utalványokkal a szerencsés előfizető igen előkelő czégeknek azt vásárolhat, a mit akar. Az illető czégek ugyanis a VILÁG utalványait pénz helyett elfogadják, mert ők viszont a VILÁG-nál beválthatják azt. Ez nem sorsjáték, mert a VILÁG tulajdonképpen tetszése szerint osztthatná ki az ajándékot, de ehelyett a sorsra bízta a nyerők megállapítását. Azok a czégek, a melyeknél vásárolni lehet, a VILÁG minden számában fel vannak sorolva.

— **Rendőri hírek.** *Gyepmester*, a ki *emberi hullát boncolt.* Néhány nap előtt kérvény érkezett Saly Győző rendőrkapitány címére, Horváth Ferencz bártfai gyepmester aláírásával. A kérvény pályázat volt, a melyben Horváth az eperjesi gyepmester állására jelentkezik, a kiről «hallotta», hogy újkor a fogóvasat leteszi s Eperjest a faképnél hagyja. Pedig rosszul értesült, mert Kántor Jánosnak eszéágában sincsen, hogy Eperjest elhagyja, főleg most, a mikor a 40-napos ebzárlat gazdag zsákmányt ígér. De hagyjuk ezt! Nézzük a kérvényt, a melyben Horváth magát összehasonlítja a mi Kántor Jánosunkkal s a mikor már alaposan letárgyalja s kontárnak csúfolja, a ki még macskát sem boncolt, nagy büszkén azt mondja, hogy Kántor állását más nem nyerheti el, mint ő, ki, ha kívánják, okmányokkal igazolni fogja, hogy Sárospatakon, a hol 8 évig űzte iparát, nemcsak «dögöt», hanem «emberi hullákat boncolt, orvosok helyett». Ezek után mi csak kettőre vagyunk kíváncsiak: Bonczol-e Horváth barátunk Bártfán is emberi hullát s mit szólnak ehhez a sárospataki orvosok? — *Szabadság után vágyott* Stier Lajos budapesti és Czakkó Géza miskolci származású fiú, kik, mint teljesen elhagyottak, a kassai javítóban laktak. Szabadságvágyuk egy őrizetlen pillanatban átségtette őket a kerítésen s

em ismerő buz-
tanúbizonyoságot
rtozóknak élvez-
elután 4 órákor
jókedvű hangu-
véget.

Ornija. Mint-
ónap mulva tör-
etbeléptéig dok-
később lehetnek
gy az új törvény
erjenek, fordulja-
hoz (Kolosvárt,
ét alatt letehet-
b tanácsos, mert
következtében a
gyobbodott. Az
tesítő, az összes
melyekből otthon
turzus során ké-
most megjelent

er. Fájdalmas
köszvényes bán-
s bedörzsölés si-
kor. Szétküldés
erész, cs. és kir.
9. Vidéki gyógy-
tározottan *Moll-*
vénnyével és alá-

zségben.
ben négy kirakó-
agustus 31-ikén

«No Jankó, meg
incse az ember-
; tehát mire kell
cognacos üvegre,

ni, hogy a po-
Ha a Löcherer
nemcsak az élő
Cimexin hatása
nak s többé ki-
ndenütt használ-
ést nem piszkít,
pható: *Löcherer*
Pálesch Árpád

kk legolcsóbb

megjelenő
őfizetőinek ked-
dekes ez az aján-
00-koronás, 50-
ronás utalványt
zött kisorsolni, a
ető igen előkelő
Az illető czégek
lyett elfogadják,
ják azt. Ez nem
tetszése szerint
t a sorsra bizza
égek, a melyek-
n számában fel-

epmester, a ki
előtt kérvény ér-
zímére, Horváth
val. A kérvény
z eperjesi gyep-
«hallotta», hogy
«faképnél hagyja.
nosnak eszeágá-
a, főleg most, a
kmányt ígér. De
helyben Horváth
Jánosunkkal s a
ntárnak csúfolja,
gy büszkén azt
nem nyerheti el,
al igazolni fogja,
iparát, nemcsak
onczolt, orvosok
gyunk kiváncsiak:
is emberi hullát
sok? — *Szabad-*
pesti és Czakkó
mint teljesen el-
Szabadságvágyuk
ket a kerítésen s

Eperjese gyalogoltak. A hideg s a korgó gyomor csakhamar diadalmaskodott a szabadság fölött, mert a szabadban átvirrasztott éjszaka után a rendőrségnél önként jelentkeztek s kérve-kérték a menhelybe való visszazállításukat. — *Meglopta a rendőrt.* Szabó József péksegéd, a kinek valami dolga lehetett a rendőrségen, betévedt valahogy a rendőrlegénység egyik szobájába. A szobában nem volt senki, de annál több cipő feküdt az ágyak mellett. Szabó nems okáig habozott, hanem a sok közül kiválasztott egy pár jó cipőt s távozott. E siker annyira felbátorította, hogy még aznap éjjel Polacsek György vámos házában is látogatást tett s a nyitva felejtett padlásról, fatartóból és kamrából csomó ruhát, fűrészt és seprőt vitt el emlékül. Azonban még ezzel sem volt megelégedve, mert reggel, a midőn a sértett rendőri önértetnek sikerült őt elfognia, zománczozott dézsát, tölcsért, zsákot, gyermekruhát s még egy seprőt találtak nála. Ezek eredetéről nem akar nyilatkozni. — *Még egy tolvaj péksegéd.* Aznap éjjel történt, hogy Klein Izrael korcsmáros házában több ajtajáról a sárgaréz-kilincseket lelopták. A rendőrség a tolvajt Csepely János péksegéd személyében kinyomozta. — *Veszetségre gyanús macska és eb.* Néhány nap előtt Lescsinszki Mária bejelentette a rendőrségen, hogy macskája, a melyet legalább egy év óta nem látott, okt. 28-ikán, délben, a Szebeni-úton levő házában váratlanul megjelent s az ott tartózkodó libák közül egyet megtámadott s véresre harapta. Amikor az asszony a libát nagynehezen kiszabadította a macska karmaiból, az a mellette álló kishútnak ugrott s a kezén megkarmolta. Ezután föl s alá futkosott s úgy viselkedett, mintha veszett volna. Lescsinszki Mária sikerült a macskát a pinczébe kergetnie; rázárta az ajtót s a helyett, hogy a macskát élve adta volna át a rendőrségnek, egyik szomszédjával lelövette. A rendőrkapitány Lescsinszki Mária fiát s még két más fiút, kiket másnap egy vezetségre gyanús eb megmárt, a Pasteur-be szállíttatta s az egész város területére 40-napi ebzárlatot rendelt el. — *Elgasolás.* Szeman János eperjesi bérkocsis nov. 1-jén a Kovács-utcában, vigyázatlan hajtás közben elűtött egy asszonyt, a ki, úgy látszik, csak könnyebb sérüléseket szenvedett, mert a helyszínén megjelent rendőr ott már nem találta s a rendőrségen sem jelentkezett. Miután utóbbi időben több olyan elgázolás történt, a mely a sebes és vigyázatlan hajtásnak az eredménye s mert a kocsisok a Főutca aszfaltján gyorsabban hajtának, mintsem szabad, Saly Győző rkapitány ismét hirdetményt adott ki, a melyben a törvényes következményekre való hivatkozással inti a kocsisokat, hogy a város területén, főleg a forgalmasabb utak keresztvezésénél lassan és óvatosan hajtssanak. Egyben ezen helyekre állandó rendőrszemeket is állított, kik, nagyvárosi mintára, rövid pálczával már messziről figyelmeztetik azt, a ki sebesen hajt. — *Baleset.* A város határában épülő Donhoffier-féle szeszgyárban újból súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt. A szeszgyár már készen áll s csak a kéményt kellett befejezni, a melyen a Schultz-részvénytársaság megbízásából Anderle Márton csehországi születésű kéményépítő dolgozott. Nov. 8-ikán már 18 méter magas volt a kémény s már közel állott a befejezéshez. Délután 3 órákor történt a szerencsétlenség, a midőn a kémény tetejébe erősített csigán Sztah és egy másik napzamos építőanyagot húztak föl. Eddig meg nem állapított okból a kémény azon oldalán, a hol a csiga függött, a fal egy darabon összeomlott s Anderle Márton a szédítő magasból lezuhant s a gerinczét eltörte. Haldokolva vitték mentőkocsin a kórházba, a hol most szörnyű kínok között vanja a megváltó haált, mert menthetetlen. — *Találtak egy zsák kősenet.* Az igazolt tulajdonos a rendőrségen átveheti.

SZINHÁZ, ZENE.

Szombaton (okt. 5-ikén) telt ház előtt adták Londs-dalé és Curzon 3-felvonásos operette-jét. Itt először. Bár semmit sem veszett volna a közönségünk, ha egyáltalán nem látja ez üres, cselekmény- és szellem-nélküli darabot. Hozzájárult még a furcsa szereposztás. Feledi Boriska, ez a kiváló szubrette-énekesnő Stefána herczegnő szerepét játszotta, míg Magda takarítónő szerepét Görög Olga, a koloratur-énekesnő volt kénytelen vállalni. Így természetesen egyikük sem lehetett oly jó, a melyeknek megszoktuk őket A «direktor úr» luxust ízött, mint Flambeau mondja. Hiányzott Sző-reghy is, a kinek Blatz szerepét kellett volna betölte-nie. Ernyei nem pótolhatta. Székely Gyula szépen énekelt. Márkus Sándor Henrik pincér szerepében kiváló jó volt. Talán nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy ő játszotta el szerepét a legjobb kedvvel. Egyébként ma láttuk utójára szinpadunkon Görög

Olgát. Szőreghy után őt veszette el közönségünk. Kettőjük távozása oly veszteségét jelenti szintársula-tunknak, a melyet bizony nehezen, azaz sehogy sem visel el, míg pótlásukról nem gondoskodik. — Igen csodálkozunk, hogy az igazgató nem tudta megelni módját annak, hogy két kiváló tagját megtartsa. — Görög Olgában elvesztettük közkedveltségnek örvendő koloratur-énekesnőnk, ki közönségünket rövid idő alatt meghódította. Innen Budapestre utazott, a hol vendégszerepelt. Onnan Nagybányára az új színházhoz szerződött. Jövő évre Füredi társulatához — Pécs — köti szerződése. Kívánjuk, hogy új helyén is oly sze-retettel fogadja a közönség, a milyennek a mi közön-ségünk karolta fel.

Vasárnap (nov. 6-ikán) délután «A falu rossza»-t adták ismét. Este «A cornevillei harangok» cz. operette került színre telt ház előtt. — A régi operette elő-adását közönségünk szívesen fogadta. Feledi Boriska éneke, eleven játéka, az igazgató művészi alakítása, s a Solti-testvérek és Székely éneke élvezetes estét nyújtott nekünk.

Hetfőn (nov. 7-ikén) «Luxemburg grófja»-t adták. *Keddén* (nov. 8-ikán) a rendkívül kedves zenéjű «Lili» került színre, a czímszerepben Feledi Boriskával, a kinek talán a mai estéje volt a legsikerültebb; legalább úgy láttuk, hogy még egy darabban sem ra-gyogtatta tehetségét annyira, mint éppen ebben. Fimo-mult játéka, éneke igaz tapsvihart idézett elő a nézőtér-en.

Szerdán (nov. 8-ikán) Franz Fouson és Fernand Wicheler 3-felvonásos vígjátéka, «Beulemans kisasszony házassága» került színre, a czímszerepben Markovics Margittal, telt ház előtt. Az előadásról csak a legme-legebb elismerés hangján emlékezhetünk meg. Precziz összejáték, hatásos alakítások, kiváló gondos rendezés jellemzik az előadást. A fő női-szerepet, Susanne Beule-mans kisasszonyt a színház kiváló tehetségű színésznője, Markovics Margit játszotta, a kinek már pusztá meg-jelenése is elárulja a talentumos művésznőt. Mai — mint eddig mindegyik alakításával — óriási sikert aratott. Második felvonásbeli párjelenetet nagy művészi készségről tesz tanúságot.

Csütörtökön (nov. 9-ikén) Fényes Samu «A csöppség» czímű vígjátéka került színre telt ház előtt, a mi annál természetesebb, mert hiszen Iczuka jutalomjátéka volt a mai előadás.

Lenkfy Iczukát közönségünk lelkesen ünnepelte. Kiforrott, erőtől duzzadó alakítása nyílt színen is tapsra ragadta a színházat szorongásig megtöltő közönséget. Játéka a kényes igényűeket is teljesen kielégítette. Tisztelői virágsokrokkal kedveskedtek neki.

Jó napja volt ma Székely Gyulának, ki Ambró szerepében igen jól érezte magát. Hasonlót monda-tunk Ernyei Jánosról is. G. Pap Erzsébet Sára szere-pében a zsörtölődő, falusi gazdasszonyt nagy sikerrel játszotta.

Pénteken (nov. 11-ikén) «A sasfók» került színre, immár harmadszor a színházi idényben.

Szombaton (nov. 12-ikén) «A tévedt nő» («La Traviata») operát adták. Az előadásról lapunk zárta miatt csak jövő számunkban emlékezhetünk meg.

Jövő heti műsor: Vasárnap d. u.: «A sasfók» (dr.), este: «La traviata» («Tévedt nő», opera). Hetfőn: «Lili» (op.). Keddén: «Nóra» (szmű). Szerdán: «Bob herczeg» (op.). Csütörtökön: «Csákó és kalap» (vj.) Pénteken: «Balkáni herczegnő» (op.). Szombaton: «A kereszt jelében» (tört. dráma). Vasárnap: «A kereszt jelében».

Elismeréssel kell adóznunk Mezey Kálmánnak, hogy nemcsak zeneértő közönségünknek legmagasabb igényeit igyekszik kielégíteni opera-előadásokkal, hanem a drámát szerető publikumot is meglepi Ibsen Nórájával.

A nagy norvég író legérdekesebb darabja: «Nóra». Miként Shakespeare *Hamletje*, úgy Ibsen Nórája is örök vita tárgya. Miért kell Nórának elmenni? Miképpen hagyhatja el férjét és kis gyermekeit, kiket annyira szeretett? Mi lesz Nórával?

Magát Ibsent is megkérdezték, hogy vissza fog-e térni Nóra elhagyott családjához? Ő sem tudta meg-mondani: «kérdezzék meg Nórát!»

E nyílt kérdéssel végződik a darab. Itt véget ér az egyik élet úgy Helmerre, mint Nórára nézve s kezdődik egy másik. Milyen az a másik élet? Olyan, a melyet mindenki önönmagának alkot. Minden ember más- és másféleképpen folytatja. Ibsen nemcsak az előadás alatt gyönyörködött bennünket, de felesigázott érdeklődésünket színház után is ébrentartja, sőt fokozza. Megtanít elmély-dni. Feltárja előttünk a házasetet és a társadalmi élet ferdeségeit, félszégeit, annak a következményeit mutatja be, ha az emberek nem értik meg egymást.

Megtanítja az embereket arra, hogy egymás lelki-világát igyekezzenek megismerni, szóval ne tekintse a

férj játékszernek a feleségét, hanem egyenjogú és egyenlő képességű társának tartsa az élet minden pillanatában.

Maró gúnynyal, ha kell, ökölcsapással ostorozza e rossz kinövéseket.

Ibsen művészete a sejtlemességbe, a ködbe burkolt igazság, a mely fénylik, tündököl, de csak annak szá-mára, a ki gondolkozik a darabjain, a ki elemezni tud, a ki fel tudja építeni alakjait.

Markovics Margitban fényleni, tündökölni fog Nóra; ő ki fogja tárni előttünk nagy lelkét s az ő vívódásán keresztül meg fogjuk érteni, hogy miért ment el Nóra, és hiszem, hogy sejteni fogjuk azt is, hogy vissza fog-e térni, avagy végleg elment.

Üdvözljük ez alkalommal Mezey Kálmánt, hogy Markovics Margitot egyik legjobb és legkedvesebb szerepében láthatjuk.

A darabot Szóts András rendezé, ki ezzel kezdi meg rendezői működését Mezey társulatánál.

TANÜGY.

Egy tanító ünneplése. Kovács János, a lemesai állami népiskolának igazgatója e hó 7-ikén ünnepelte tanítói működésének negyedszázados fordulóját, mely alkalommal kartársai, barátai és tisz-telői a leglelkesebb ovációkban részesítették a köz-szeretében és közmegebecsülésben álló, derek tanterfiút. Az ünnepélyen jelen volt az egész tanfelügyelői-ka-dr. Tergina Gyula kir. tan., kir. tanfelügyelővel az élén, dr. Piller Dezső főszolgabíró, Kádas Miklós szolga-bíró, Kompanyik István boroszlói plébános, a lemesai izraelita hitközség küldöttsége, Mandl körjegyző és többen az intelligencia köréből. Sidelszky Pál budaméri plébános, a rendező-bizottság elnöke, meleg szavakkal üdvözölte az ünnepeltet, majd Chityil Pál, a Sárosvár-megyei Ált. Népnevelő-Egyesület elnöke méltatta a jubilans érdemeit, átadván neki a kartársaknak igen értékes ajándékát. Dr. Tergina Gyula kir. tanfelügyelő üdvözlő-beszédében a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Kovács János sokoldalú és közhasznú műkö-déséről, majd pedig Székely Adolf a kartársi és baráti szeretet melegétől áthatott szavakat intézett az ünnepelt-hez, a Magyar Kisdiednevelés és Népoktatás szerkesztő-sege és az eperjesi kongr. izraelita tantestület nevében. Egy kis lányka, igen kedves kis beszéd kíséretében, gyönyörű csokrot adott át a «tanító bácsi»-nak, a mi az érdemes tanterfiút könyekre fakasztotta. Az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet az ovációkért, hang-súlyozva, hogy mint hithű katolikus, sem az emberekkel való érintkezésben, sem az iskolában nem tett fele-kezetit megkülönböztetéseket. Működésének minden-kori vezéreszméi voltak: hazaszeretet, vallásosság, kul-túra és emberszeretet. Megemlíti még, hogy Kovács János már évek óta elnöke a megyei általános tanító-egyesület lemesai körének és a római kath. tanító-egyesület sóvári körének. A jubileumot igen lelkes hangulatú társas-ebéd zárta be, a melyen felköszöntöket mondtak: Chityil Pál, dr. Tergina Gyula, Kovács János Mikó Imre, Piller Kálmán, Vásárhelyi Károly és Pod-szedli Mátyás, az ifjúság pedig víg zene mellett tánczra kerekedett.

Fizeteskiegészítő és korpót-lék-államsegély. A vallás- és közok-tatásügyi miniszter Mártoncsik Mária fricsi r. k. tanítónő részére 900 és Gábor József hankvágásai r. k. isk. tanító részére 298, valamint Gyöngyösi Mihály szemelyei r. k. isk. tanító részére 396 kor. fizetés-kiegészítő államsegélyt; Baran Antal zsebefalvai r. k. tanító I. korpótlékának fedezésére 200, Kuzma András kolossói r. k. tanító I. korpótlékának fedezésére 200, Horváth Győző monyhádi r. k. tanító I. korpótlékának fedezésére 200, Bellovicsné Csipkala Irma lukói g. k. isk. tanítónő II. korpótlékának fedezésére 200 és Ilykóvics Cyrill felsőfenyvesi g. k. isk. tanító III. korpót-lékának fedezésére 100 kor. államsegélyt engedélyezett.

Nyugdíjügyek. Fleischmann Mór eperjesi neol. izr. isk. igazg.-tanító nyugdíjigénye 1930, Dem-jánstik Antal csendespataki g. k. isk. tanító nyugdíj-igénye 1600, Hromják József hajtókai g. k. isk. tanító nyugdíjigénye 1500 és Krivka Sándor alsóadori g. k. isk. tanító nyugdíjigénye 1400 koronára helyesbített.

Tanári kongresszus. Abban az or-szágos mozgalomban, melyet a középiskolai tanárok érdekeik megvédésére indítottak, az Orsz. Középpiskolai Tanáregyesület eperjesi köre is résztvett és egy öt-tágú bizottsággal képviseltette magát az országos tanárkongresszuson. A bizottság tagjai: Gömör János, a Tanári-kör elnöke, Teltsch Kornél, Perényi Vilmos ág. hitv. ev. főgimn. tanár és Vujsz János, Hulyák Valér kir. kath. főgimn. tanár.

ASárosvármegyei Róm. kath. Népevelők Egylete november hó 21-ikén d. e. 10¹/₂ órakor, dr. Fischer-Colbrie Ágoston püspök jelenlétében, a Rákóczi Kath. Kőr nagytermében évi közgyűlést tartja, melyre az egyesület igen tisztelt tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívja. Közgyűlés után a Kőr helyiségeiben közös-ebéd lesz. Egy teríték ára 4 korona.

EGÉSZSÉGÜGY.

A kolera elleni védekezés.

A m. kir. belügyminiszter valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett a kolera elleni védekezés tárgyában.

A körrendelet szerint, bár a kolerajárvány ezidő szerint jelentéktelen enyhült, mégsem mult el a veszélye annak, hogy a kolera oly helyeken és oly körülmények között, a hol a megelőzésre alkalmas intézkedések elhanyagoltatnak, kiújul, illetőleg tovább terjed.

Felhívja a törvényhatóságokat, hogy az egészségügyi viszonyokat éber figyelemmel kísérje és szükség esetére a következőket rendelje el:

1. Minthogy a betegek eltilkolása a járvány leküzdésére fordított tevékenység sikerét meghiúsítja, minden rendelkezésre álló eszközzel és a legszigorúbb rendszabályokkal arra kell törekedni, hogy a betegek eltilkolása megakadályoztassék. A községeket terjedelmük és lakosságuk arányához képest megfelelő számú kerületekre kell osztani és minden kerületben egy vagy több olyan egyént kell megbízni a betegek felkutatásával, a kik iránt a lakosság bizalommal viseltetik és a kiknek lelkiismeretes eljárásában a hatóság is megbízhat. Ezeket a megbízottakat naponként kétszer, reggel és este végzendő vizsgálataikban a csendőrség is támogatassa.

2. Nehogy oly vidékekről, a hol kolera-megbetegedések fordultak elő, a nyári mezei munkára felfogadott és az ősz beálltával állandó téli lakóhelyükre visszatérő idegen munkások a betegséget lakóhelyükre hurcolják, a miniszter elrendelte, hogy mindazon községekben, a melyekben kolera fordult elő, az idegen munkások távozásuk előtt orvossal megvizsgáltassanak és csak azon esetben bocsáttassanak útra, ha kolera való gyanúnak semmiféle jele sem mutatkozik.

3. Minthogy Oroszországban a kolera még mindig mutatkozik, nehogy az ország némely vidékeiről Oroszországba munkára elszegődött és a tél beálltával hazatérő munkások a betegséget behurcolják, a miniszter elrendelte, hogy a törvényhatóságok már most szerezzenek tájékozást arról, hogy hány oly munkás távozott Oroszországba — annak mely részébe — munkára, a kiknek hazajövetele várható, és intézkedjenek aziránt, hogy az illető község az ily munkások hazatértét azonnal jelentse be, az elsőfokú egészségügyi hatóság pedig gondoskodjék arról, hogy a hazatértek azonnal orvossal megvizsgáltassanak és ha szükséges, öt napig orvosi megfigyelés alatt legyenek.

Az alispán máris intézkedett, hogy ezen körrendeletben elrendelt intézkedések a legszélesebb körben közhírré tétessenek, illetve foganatosítottassanak.

A lelkesek és hatósági személyeknek érintkezésére a kolera-betegekkel, megjegyzi a miniszter, hogy erre vonatkozólag semminemű különös intézkedés nem szükséges, mert éppen úgy lehet és kell ellenük is a törvényes rendelkezések alapján eljárni, mint mindazok ellen, kik az előírt óvintézkedéseknek csak hanyagul vagy éppen nem tesznek eleget.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Esküdszéki tárgyalás.

Az eperjesi kir. törvényszéknél szervezett esküdt-bíróság nov. 7-ikén és 8-ikán tartotta meg az őszi ülésszak tárgyalásait. Két gyűjtogatási és egy emberölési eset került elbírálás alá.

Hétfőn délelőtt *Palocska Mihály* somosi telkes fölött ültek törvényt. Elnök Uhlarik Mátyás, szavazóbírák Suhajda, Újházy, az esküdtek főnöke Wiedman bártfai főmérnök, ügyész Fest Géza, védő dr. Auszterlitz Tivadar.

Palocska régóta viszálykodásban élt feleségével és ez év nyarán a szomszédos házat, melybe felesége a bántalmazások elől menekült, nejére s a bentlevő családra rágyújtotta. A lángok közül a lakók csak nehezen menekültek. Vádlottat, ki beismerésben volt, a védő hatásos védőbeszéde után, a bíróság az esküdtek verdiktje alapján bűnösnek mondotta ki a Btkv. 423. §-ába ütköző gyűjtogatás büntetében és ezért 2-évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Kedden délelőtt dr. Körtvélyessy D. elnöklete alatt *Szovoka Péterné* sárosújlaki telkesnő esetét tárgyalták, a ki örökös perlekedésből eredt bosszúból 8-éves fiával fölygújtatta id. Kollár János szerűjét. A támadt tűz 6 házat és nagymennyiségű termést pusztított el s tetemes anyagi kárt okozott. Dr. Spira Gyula ügyvéd-jelölt védőbeszéde után a bíróság vádlottat, ki tettét beismerte és kit az esküdtek bűnösnek mondottak ki a Btkv. 422. §-ába ütköző gyűjtogatás büntetében, 6-évi fegyházra ítélte. Vádlott megnyugodott, védő semmisségi panaszt jelentett be.

Kedden délután a késő esti órákig ítéleztek öv. *Politzer Samuné* eperjesi szakácsnő bűntényében, a ki házasságon kívül a kassai kórházban megszületett 8-napos gyermekét Eperjesen a kórházakba vetette. A tárgyalást a nyilvánosság kizárásával tartották meg, miert is annak menetéről tudósíást nem közölhetünk. Dr. Propper József védőügyvéd beszéde után az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat a szándékos emberölés büntetében, de megállapították, hogy tettét erős felindulásban követte el. A bíróság ezért 1-évi és 9-havi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

TESTEDZÉS.

Labdarugás. Az ETVE. labdarugó csapata f. hó 6-ikán Mateócson mérkőzött az ottani Sport-Egylet labdarugó-csapatával. A csapatösszeállítás a következő volt:

Wunsch, Bognár, Kribel II, Rákosi, Antal csatárok. Cserpák, Kribel I, Dahlström fedezet. Veszely, Kontra háttvédők. Pálmay kapus.

Félháromkor, szakadó esőben kezdik a játékot. Egy pár percig a játék a közepén folyik, azonban mihamar támadásba mennek át a mieink; a mateócziak azonban keményen védekeznek s a legszebb támadások is megtörnek az elszánt védelem. Végre a játék 40-ik percében Rákosihoz kerül a labda, ki védhetlenül a hálóba lövi. — A hátralévő 5 percben újabb gól nem esik, s így a félidő 1:0 zárul az ETVE. javára.

Felállás után mieink teljes erővel kezdenek dolgozni, mert ők nem győzni, de szépen győzni akarnak. Kribel I, a fáradhatlan középfedezet, beáll csatárnak, hisz úgyis elvégzi az ő dolgát a jó «őreg főnök» mondja, s mindjárt a 13. percben gólt lő. Öcsese, Kribel II. mihamar követi bátyja példáját és 5 percczel később már bent van a 2-ik gól. Antal sem nézi tétlenül, hiszen ő is góllövő, s jobbsarokból nyönyörően plaszirozza a 3-ik gólt. A 30. percben Bognár, a balösszekötő is megírja a társai dicsőségét s beviszi a hálóba a 4-ik labdát. Kribel II. mindenáron vezetni akar s újból gólt lő a 38-ik percben. Ez már az 5-ik. Antal Pál újból elkapja a labdát, bár a pályán kívül, s védhetlenül belövi. Ez már 6-ik gól lett volna, de a bírő észreveszi, hogy a kijelölt pályán kívül csatangolt már a labdával és nem ítéli meg a gólt.

Második félidő: eredmény 5:0 az ETVE. javára.

Végeredmény 6:0 az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület javára. Eddig az ETVE. 5 bajnoki mérkőzést játszott le az őszi fordulóban, pontszáma 7 (egy győzelem 2 pontot számít). Utolsó bajnoki mérkőzését az őszi fordulóban Eperjesen, f. hó 13-ikán d. u. 2 órakor játssza a Debreczeni Torna-Egylet labdarugó-csapatával. A mérkőzést az ETVE. sporttelepén játsszák, kezdete d. u. 2 órakor. Az ETVE kéri a közönséget, hogy lehetőleg szép számmal jelenjen meg a mérkőzésen, mert rendkívül érdekes mérkőzésre van kilátás.

Időjárásunk

a nov. 5-ikétől nov. 11-ikéig terjedő időben.
Reggel 7 órakor — délelőtt 2 órakor — este 9 órakor.

Hó, nap	Lég-nyomás	Hőmérséklet C°		Lég-mozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxi-mum	mini-mum			milli-méter	minőség
XI. 5. r.	729.5	8.8	0.5	SE 2	2		
d.	730.1			S 3	7		
e.	729.5			S 2	3	6.6	dér
» 6. r.	722.2	11.0	5.5	0	10		
d.	720.6			SE 4	7		
e.	723.2			S 2	10	15.5	
» 7. r.	729.0	11.6	2.6	NW 2	10		
d.	731.7			N 1	3		
e.	733.1			N 3	10		
» 8. r.	736.6	5.5	2.6	S 4	10		
d.	737.3			S 2	10		
e.	738.1			S 3	9	ny	
» 9. r.	738.4	10.0	3.0	S 3	10		
d.	738.8			S 4	9		
e.	737.0			S 3	8	ny.	
» 10. r.	733.4	10.2	2.2	S 3	10		
d.	732.9			NW 3	10		
e.	734.6			N 1	10	15.8	hó, eső
» 11. r.	733.3	4.0	0.8	N 3	10		
d.	733.6			NW 4	10		
e.	731.7			0	0	4.0	hó, eső

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Kínos benyomást tesz az emberre az eperjesi kutyapéczer működése a város vámházánál. Különösen a hetivásárok alkalmával. A vásárosok kocsikon jönnek be a városba s természetesen a gazda kutyája a kocsi után szalad. Mikor a kutyapéczer észreveszi a szekeret, figyelő állásba helyezkedik s vadászatra készen áll. Nem tudjuk, nem-e lehetne egy rendeletet kiadni, hogy a vámszedők a vámháznál figyelmeztessék a vásáros népet, hogy kösse meg kutyáját a szekérhez s többé ne hozza a városba.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon czégnél, Eperjes.

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.**
Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTÉR.

Ostobaság! Nem kell a gyermeket vattába burkolni.

Rossz időben is ki kell mennie, nemcsak az iskolába, hanem játszani is. Hanem óvatosságnak kell azért lenni és ezért jó, ha a gyermek mindig magával viszi néhány darab valódi Fay-féle szódai ásványpasztillát. Akkor bizonyos, hogy a nyálkahrtyák veszedelmes izgatását elhárítja s a gyermeknek semmi baja sem történik. A hol gyermekek vannak, Fay valódi szódai pasztillájának nem szabad hiányoznia. Minden idevágó üzletben kapható dobozonként 1 kor. 25 fillérért.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1, Grosse Neugasse 17.

Sürgős megbízásunk van
10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölesön elhelyezésére I. és II. helyre, földbirtokokra és nagyobb városokban levő házakra, **41/200-os kamatra.** Kölcsönök a legmagasabb becsérték kétharmad részéig a **legelőnyösebb feltételek mellett** engedélyeztetnek. Felvilágosítással költségmentesen szolgál.
PROPPER és ÖRLEI bank-és váltó-üzlete,
Budapest, VI., Andrassy-út 32.

Tokaji bor-eladás.

Asztali bor literje 64 fill. Pecsényebor literje 80 fill. Szomorodni bor literje 1 kor. 40 fill. Asszúbor literenkint 3, 5 és 8 koronájával kapható.

Tállya (Tokaj-Hegyalja).

Homoky György,
tanító és bortermelő.

A VILÁG LEGJOBB TEAI:

Az angol király szállító.
KÜLÖNLEGESSÉG:
„King's-Blend“,
az angol király five o'clock teája.

UNITED TEA COMPANY LONDON
U.K. TEAS KINGDOM

A walesi herceg szállító.
„U. K.“-TEÁK
rendkívül kiadók és aromatikusak.

Főraktár: ATLASZ H. úrnál, EPERJES.

A Fő-utca 109. sz. házban a hátsó emeleti lakás és mellékhelyiségei azonnal kiadó.
Bővebbet ugyanott.

POPOFF
a legjobb TEA a világon.

Megnyilt Luchs Ede és Társa fióküzlete
Eperjes, Fő-utca 40. sz.

Legnagyobb választékban, a legolcsóbban beszerezhetők:

- Konyhafelszerelések
- Háztartási cikkek
- Evőeszközök
- Fegyverek, töltények
- Épület- és butorvasalások
- Lombfűrészek és hozzávalók
- Meteor-kályhák, konyhák

és minden e szakmához tartozó cikkek.

A m. tisztelt vevőközönség pártfogását kéri

teljes :: **Luchs Ede és Társa fiókja**
tisztelettel **Fő-utca 40. sz.**

Védjegy.

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabban utánózzák
a valódi

PALMA-KAUCSUK-CZIPÓSAROK

minderült ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánzott dobozokban természetesen csak kö-zönséges gummisarok vannak, jól teszi tehát, ha károsodását megőrzendő, a valódi Palma-kaucsuk-czipósarok minden dobozon látható védjegyére ügyel!!

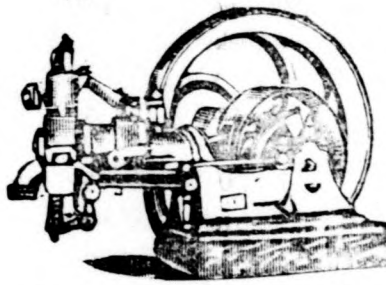
Védjegy.

10 év óta fennálló
orthodox kóser baromfi-kereskedés
— egyike a legforgalmasabb- és legnagyobb-baknak, biztos megélhetést nyújt, 900—1000 állandó vevővel és teljes berendezéssel — család-i okok miatt azonnal, esetleg később, fel-tétlenül előnyös ár mellett átvehető. Tőke-befektetés 4000—6000 kor. Szaktudás, mely igen rövid időn belül elsajátítható, betanítottatik.

Bővebbet *Bárdos Gyula*, Budapest, Jósika-utca 15. szám, III., 8.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország egyik legrégebb és leg-nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert, legjobb gyártmányú benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum-motorokat és lokomobilokat, valamint szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges löerő
óránként ^{csak} 1 fillérbe kerül.
Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. sz. :: Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

1868. óta fényesen bevált
BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN
G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bécsi orvosok ajánlataira Európa legtöbb államában fé-nyes eredménnyel alkalmazzák

mindennemű bőrkiütések
főleg krónikus és pikkelysömör és élő áll kiütések, továbbá rezes orr, fagysebek, lábizadás, fej- és szakálpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappana 40 százalék fakátrányt foglal magában és lényegesen elter a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappa-nektól. Makkos bőrbajoknál alkalmazzák a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant
is. Enehébb kátrány-szappan gyantán, a bőr tisztáltságáért ellen, a gyermekek bőr- és fejen való kiütései ellen, valamint minden-napi használatra mint fojtómulhatatlan mosó- és furdó-szap-pan szolgál a

Berger-féle glicerin-pipereszappan
melyben 35 százalék glicerin foglaltatik és amely illatosítva van. Kiváló bőrpótló szerként használják továbbá kitűnő sikerrel a

Berger-féle borax-szappant
és pedig pársenek, napégés, szepők, elősídek és más bőrbajok ellen.

Ára darabonként minden fajtaból 70 fillér, hasz-nalati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomtatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat, 5s borax-szappanokat, G. Hell & Comp. gyárt-mányait és vigyázzon az itt ábrázolt véd-jegyre és a mellette lévő cégjelzésre, mely minden címkén ott kell hogy legyen.

Kittüntetve Bécsben 1883-ban díszokmányokkal és a párisi 1900. évi világiállításon arany éremmel.

A Berger védjegyű minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszerárban és szakkavágó üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien, I., Fieberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u. 12. Thalmyer és Seltz, Zrínyi-utca, Kochmeister Fr. utóda, Hold-utca 8. Molnár és Moser drogulisták, IV., Koronahereg-utca 9. szám Detsinyi Frigyes drogeria, Marok-tól-utca 2. Kicsinyben Magyarország összes gyógy-szertáiraiban.**

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszer-tárában, valamint Magyarország összes gyógyszer-táiraiban

December hónapra :: :: kisegítő elárúsító kisasszony felvétetik
Theisz Ármin cégnél, Eperjesen.

Musgrave-féle
eredeti ir kályhák

a jelenkor legjobb folytonégői.
Minden nagyságban 80—3200 m.³-ig.
Erős fűtőképesség
Ch. Garms kályhagyár, Bodenbach.
Egyedüli elárúsítóhely:
Luchs Ede és Társa
vaskereskedése, Eperjes.

Keserűvíz-vásárlásainál kérjen határozottan
KIRÁLY
keserűvizet. Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbehozza.
A legjobb és legolcsóbb.
Kapható az összes helybeli fűszerkereskedésekben.
A „Király“-keserűvíz forrásállata:
Erzsébet királyné-sósfürdő, Budapest-Kelenföld.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pekete-füzükorkánál.**
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Zongorát keresek bérletcéljából.

Ajánlatokat E. L. jelzéssel a kiadóhivatalba kérek.

Soha többé!

szappant nem cserélek, mióta a Bergmann-féle Steckenpferd-Lilienteszappant (védjegye: nádparipa) Bergmann és Társa Elba melletti tetscheni gyárából használom, mivel egyedül ez az összes gyógyszappanok között a leghatásosabb szepők ellen s szép, puha és lágy arczbőr ápolására. Darabja 80 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában.

ACHTUNG!

50,000 Paar Schuhe. 4 Paar Schuhe für nur 7.50 K.

Wegen Zahlungsstockung mehrerer grossen Fabriken, wurde ich beauftragt einen grossen Posten Schuhe tief unter dem Erzeugungspreis loszuschlagen. Ich verkaufe daher an jedermann 2 Paar Herren- und 2 Paar Damen-Schnür-Schuhe, Leder braun oder schwarz galoschirt. Kappen-Besatz, mit stark genageltem Lederboden, hocheleg. neueste Façon. Grösse laut Nr. Alle 4 Paar kosten nur 7.50 K. Versandt per Nachnahme

H. Spingarn, Schuh-Export, Krakau, Nr. 264.

Umtausch gestattet, auch Geld retour.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzsolési szer köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttnek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény, oszúznál és meghüleséknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **D. Richter** gyógyszerész az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Egy fiatal kereskedő-segéd,

ki magyar, német és tót nyelven beszél, — és egy jó házból való fiú tanulóknak azonnal felvétetik **Szuchy Károly** fűszerüzletében, Lőcsén.

TANTÁL-LÁMPA

a legjobb fémszálas :: izzólámpa. ::

Arammegtakarítás kb. 60%. Fehér fényvel ég. Rázkodásoknak ellentáll. Igen tartós. Minden helyzetben kifogástalanul ég. Nagyobb rendelések-nél magas engedmény.

Megrendelhető:

Magyar Siemens-Schuckert-Művek-nél, Budapest, V., Lipót-körút 5.

Az 1904-iki st.-louis-i világiállításon „GRAND PRIX“.

Tisztíts csak

Globus

Fémisztítókivonatal

legjobb Fémisztító a világon

Jobban tisztít minden más tisztítószerénél.

Nőruha-szabásművészet és varrást

— 2—3 havi idő alatt — teljesen és felelősséggel tanít és lelkiismeretesen oktat :: ::

Wollwerth Regina

dr. Breuer-házban, Fő-utca 130. Leányok és hölgyek jelentkezhetnek nálam.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszalógépek, marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyújtók, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ

legújabb, 1910. évi kiadása 356 oldal terjedelemben, a vármegye s Eperjes térképével. Ára 5 K. Vidékre 5 K. 30 f. beküldése ellenében bérmentve. Kapható Kósch Árpád könyvnyomdájában.

IDRAVICS LILLI

:: :: párisi fűzőkészítő :: ::

EPERJES, Fő-utca 17. szm.

Fűzők (Mieder)

mérték szerint készíttetnek

Eperjes, Fő-utca 17. sz.

(a drogueria mellett).

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.